

Matias Källi

INSTRUMENTAALIMUSIIKIN PSYKOLOGINEN VAIKUTUS

Miten musiikin elementeillä voi luoda eri tunnetiloja?

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Musiikin koulutusohjelma
Tammikuu 2018**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Tammikuu 2018	Tekijä/tekijät Matias Källi
Koulutusohjelma Musiikki		
Työn nimi INSTRUMENTAALIMUSIIKIN PSYKOLOGINEN VAIKUTUS. Miten musiikin elementeillä voi luoda eri tunnetiloja?		
Työn ohjaaja Kirsti Rasehorn, Minna Koivula		Sivumäärä 21 + 2
Työelämäohjaaja -		
<p>Tämä opinnäytetyö käsittelee instrumentaalimusiikin psykologisia vaikutuksia kuuntelijoihin ja sitä, miten musiikin elementtejä monipuolisesti hyödyntämällä voi luoda eri kappaleisiin eri tunnetiloja. Työ tarkastelee tunteiden ja musiikin elementteihin liittyvien asioiden yhteyttä sävellysten kautta. Työn tavoitteena oli lisätä tietoutta sävellyskeinoista ja kehittää myös säveltäjäjyötä ja muusikkoutta. Aihe on melko yleinen ja sitä on tutkittu mm. Suomessa ja Isossa-Britanniassa aiemminkin.</p> <p>Työssä käytettiin laadullista tutkimusmenetelmää. Tutkimusta varten luotiin Webropol-kysely, johon Centria-ammattikorkeakoulun opiskelijat saivat vastata nimettömästi ja kertoa henkilökohtaisista kuuntelukokemuksistaan. Näin informanteilta saatiin narratiiveja eli omakohtaisia kertomuksia.</p> <p>Kyselyn osana olevien musiikkikappaleiden säveltäjänä odotin, että vastauksista ilmenee samoja mielikuvia ja tunnetiloja, mitä itse olin hakenut ja ilmaissut eri kappaleissa – esim. että ensimmäinen raita ”Ilo” kuulostaa myös kuulijoille nimensä mukaiselta jne. Tutkimustuloksista kävikin ilmi näitä asioita, toki eri sanoin kuvailtuina. Löytyi myös eriäviä mielipiteitä ja ajatuksia, mitkä toivat lisää mielenkiintoa – kaikki eivät välttämättä kokeneet ensimmäistä raitaa iloisenä vaan levottomana, jopa ärsyttävänä. Tämä opinnäytetyöprosessi kehitti itseäni säveltäjänä ja muusikkona sekä auttoi minua kasvattamaan tietämystäni musiikin teoriasta, musiikkipsykologiasta sekä ihmismielen ja aivojen toiminnasta. Opinnäytetyötä voivat hyödyntää kaikki muusikot, musiikkipedagogit sekä musiikin harrastajat, jotka ovat kiinnostuneita säveltämisestä ja musiikin teoriasta ja musiikkipsykologiasta.</p>		
Asiasanat musiikin elementit, musiikin teoria, musiikkipsykologia, säveltäminen, tunteet		

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date January 2018	Author Matias Källi
Degree programme Music		
Name of thesis THE PSYCHOLOGICAL EFFECT OF INSTRUMENTAL MUSIC. How the elements of music can be used to create different moods?		
Instructor Kirsti Rasehorn, Minna Koivula		Pages 21 + 2
Supervisor -		
<p>This thesis work deals with the psychological effects of instrumental music and how the elements of music can be utilized diversely to create different moods in musical compositions. This work deals in depth with the connections between human emotions and elements of music through compositions. The aim to the thesis work was to increase awareness about compositional effects and also to develop composing skills and musicianship. This subject is quite common and has been researched in Finland and the Great Britain before.</p> <p>Research method used while working with this thesis was qualitative research. A Webropol survey was created for Centria students to answer individually and anonymously. They were allowed to listen to songs and tell and write about their personal listening experiences. Thus many personal stories were collected from these informants.</p> <p>As a composer of the songs related to the survey, I expected the results to imply the same mental images and emotions I originally intended to express in each song, for example that the first track "Joy" would evoke corresponding thoughts in listeners and so on. The results indicated these things, but there were also differing opinions, which made the survey more interesting. For example, not all informants commented on the first track as joyous, but restless, even irritating to some degree. The whole process of this thesis helped me develop as a composer and a musician and expand my knowledge in music theory, music psychology and how the human mind and brain works. This thesis is suitable for all professional and amateur musicians and music teachers who are interested especially in composing and music theory and music psychology.</p>		

<p>Key words composing, elements of music, emotions, music psychology, music theory</p>
--

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

F-Lyydin Lyydin on duuriasteikon neljäs moodi. F-lyydin rakentuu C-duuriasteikon sävelistä. Selitetty myös kuvion 1 tekstissä.

Polyrytmisen sekvenssi Polyrytmi on kahden tai useamman itsenäisen rytmien soimista samanaikaisesti. Polyrytmisessä sekvenssissä voi soida kaksi tai useampaa eri tahtilajeissa meneviä rytmejä samaan aikaan. Sama aikayksikkö, kuten 8 tahtia, jaettuna näihin erilaisiin osiin syntyy monimutkainen rytmisen sekvenssi eli jakso, joka päättyy usein ennen seuraavan kierron ensimmäistä iskuja. Selitetty myös kuvion 1 tekstissä. Polyrytmit ovat olennainen osa esim. progressiivista metallimusiikkia.

Klusteri Kolmen tai useamman sävelkorkeudeltaan lähekkäisen samanaikaisesti soivan sävelen muodostama sointu. Klusterin sävelet ovat yleensä pienen tai suuren sekunnin päästä toisistaan.

Tonaalisuus Yleensä länsimaisessa musiikissa esiintyvä järjestelmä, jossa duuri- ja molliasteikkoihin kuuluvat sävelet ovat hierarkkisessa suhteessa toonikaan eli asteikon perussäveleen. Tonaalisuuden vastakohta on atonaalisuus, josta tonaalisten keskusten muodostavat hierarkiat puuttuvat.

Tritonus Intervalli, joka on laadultaan ylinouseva kvartti tai enharmonisena vastineena vähennetty kvintti. Tämän paholaisen sointuna pidetyn intervallin käyttö oli kielletty keskiajalla sen dissonoivan luonteensa vuoksi, mutta sitä suositaan nykyaikaisessa taidemusiikissa ja metallimusiikissa.

Dissonoiva eli riitasointuinen tai epäsointuinen. Käytetään yleensä puhuttaessa samanaikaisten tai perättäisten sävelien soivuuden puutteesta. Intervalleista usein pieni sekunti, pieni nooni tai tritonus luokitellaan dissonoiviksi. Dissonanssin vastakohta on konsonanssi eli tasasointisuus.

Half time Suom. puolitempo. Usein käytetään vaikka, kun halutaan puolittaa 4/4-tahtilajissa menevä beat-komppi hitaamman ja raskaamman tuntuiseksi. Tällöin yksi tahti jakaantuu neljän iskun sijasta kahteen, vaikka kappaleen alkuperäinen tempo ja pulssi pysyy muuten samana. Yleinen tehokeino metallimusiikissa.

Groove Rytmisen kokonaisuus tai kuvio, johon vaikuttavat varsinkin rumpukompin ja bassolinjan välinen suhde muiden soittimien ohella.

Trioli Yleinen tupletti, jossa esim. neljäsosanuotti jakautuu kolmen aika-arvoiltaan yhtä suuren nuotin ryhmäksi.

Arpeggio Murtosointu eli soinnun äänet soitetaan erikseen toisensa jälkeen yhtäaikaisen soiton sijaan.

Pizzicato Jousisoittimen soittotapa, jossa soittaja näppäilee sormilla kieliä jousella soittamisen sijasta, jolloin syntyy lyhyt ja selkeä ääni.

Sus2-sointu Pidätetty sointu, jossa soinnun terssi on korvattu sekunnilla. Toinen pidätysvaihtoehto on kvartti eli sus4. Klassisessa musiikissa tällainen sointu purkautuu yleensä terssin sisältävään sointuun, mutta uudemmassa musiikissa se voi esiintyä itsenäisenä ilman purkausta, mikä jättää avoimen soinnin.

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 TEOREETTISIA LÄHTÖKOHTIA	2
2.1 Musiikin eri funktiot	2
2.2 Kolmidimensiomalli	3
2.3 Aivodominanssiteoria	3
2.4 Symbolinen etäisyys	4
3 MUSIIKIN ELEMENTIT TUNTEIDEN TYÖKALUNA	5
3.1 Pavlicevic: Musiikin ja emootioiden dynaamiset muodot	5
3.2 Rytm ja tempo	5
3.3 Melodia.....	6
3.4 Harmonia	6
3.5 Soitinväri eli sointiväri.....	6
3.6 Rakenne.....	7
4 KYSELYN TULOKSET	8
4.1 Tutkimusmenetelmä ja kohdejoukko.....	8
4.2 Tulokset kappaleittain	8
4.2.1 ”Ilo”	8
4.2.2 ”Pelko”	10
4.2.3 ”Aggressio”	12
4.2.4 ”Suru”	13
4.2.5 ”Rauha”	14
5 POHDINTA	17
6 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSIÄ	19
LÄHTEET	21
LIITTEET	
KUVIOT	
KUVIO 1. Musiikkikappaleen 1 herättämät tunnetilat.....	9
KUVIO 2. Musiikkikappaleen 2 herättämät tunnetilat.....	10
KUVIO 3. Musiikkikappaleen 3 herättämät tunnetilat.....	12
KUVIO 4. Musiikkikappaleen 4 herättämät tunnetilat.....	13
KUVIO 5. Musiikkikappaleen 5 herättämät tunnetilat.....	15
KUVAT	
KUVA 1. Pätkä musiikkikappaleen 1 introsta.....	9
KUVA 2. Nuottikuvaa musiikkikappaleen 2 alusta.....	11
KUVA 3. Nuottikuvaa musiikkikappaleen 3 loppupuolelta.....	13
KUVA 4. Nuottikuvaa musiikkikappaleen 4 päteemasta.....	14
KUVA 5. Nuottikuvaa musiikkikappaleen 5 lopusta.....	15

TAULUKOT

TAULUKKO 1. Tunteet ja niille tyypillisiä musiikillisia piirteitä.....	17
--	----

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan instrumentaalimusiikin vaikutuksia ihmisen psykologiseen ja emotionaaliseen tilaan. Tavoitteena tässä musiikkipedagogiopintoihin liittyvässä työssä on selvittää, miten musiikin elementeillä voi luoda eri tunnetiloja. Haluan henkilökohtaisesti kehittyä myös itse säveltäjänä, joten tämä opinnäytetyö antaa minulle mahdollisuuden siihenkin.

Psykologiaa lukiossa aikoinani opiskelleena ja siitä nykyäänkin kiinnostuneena olen erityisen motivoitunut tutkimaan ihmisten tunteita ja musiikkia. Olen säveltänyt viisi instrumentaalikappaletta, joista jokainen ilmaisee eri tunnetilaa: 1) ilo, 2) suru, 3) pelko, 4) aggressio ja 5) rauha. Paljastamisen välttämiseksi en nimeä näitä kappaleita erityisemmin. Jaan kappaleet kuunneltavaksi usealle henkilölle Webropol-kyselyn kautta ja annan heidän kommentoida ja ilmaista vapain sanoin, mitä ajatuksia ja tunteita kukin kappale heissä herätti.

En aio ryhtyä tutkimaan musiikin vaikutusta sykkeeseen tai vireystilaan tai en käytä musiikkia tutkimuksessani musiikkiterapiana. Tunteita, joita minun sävellykseni herättävät, ei tutkita sykemittauksin tai määrällisin menetelmin, vaan vastaajat saavat itse kertoa kuuntelukokemuksistaan. Henkilöiden omansanisista kertomuksista syntyy omakohtaisia kertomuksia eli narratiiveja. Tämä johtaa narratiiviseen tutkimusotteeseen informanttien eli vastaajien osalta. Odotan mielenkiinnolla, vastaavatko heidän mielipiteensä niitä mielikuvia, mitä itse olen hakenut näistä sävellyksistä. Kuinka paljon ne poikkeavat hakemistani tunnetiloista?

Aihetta on tutkittu jonkin verran jo aikaisemminkin, varsinkin Suomessa ja Isossa-Britanniassa. Oletan saavani selville sen, että eri tavoin tai metodein käytettyinä musiikin elementeillä (rytmi, harmonia, melodia, sointiväri jne.) voi muokata ja varioida musiikkia saaden aikaan kuuntelijassa erilaisia miellelyhtymiä tai tunteita.

2 TEOREETTISIA LÄHTÖKOHTIA

Mitä musiikki on? Koska ihminen on kokonaisvaltainen kokonaisuus koostuen fyysisestä, biologisesta, sosiaalisesta, henkisestä ja psykologisista puolista, on nämä asiat otettava huomioon mietittäessä musiikin ja ihmisen yhteyttä. Yleisimpiä määritelmiä musiikille ovat eri äänet, jotka tietyssä järjestyksessä ja tietyssä ajassa esitettynä luovat taidetta – ilmaisumuodon, jossa ei tarvita verbaalista puolta. Jos tämä määritelmä pitää paikkansa, ovatko sitten myös luonnon ja ympäristön äänet musiikkia? Jotkut tutkijat tähdentävät myös sitä, että musiikki on musiikkia vasta sitten, kun ihminen on havainnut sen. Ilman aivojen toimintoa ja havaitsemista ihminen ei hahmota musiikista säveliä eikä melodioita. (Bojner-Horwitz 2007, 14-15.) Aikojen alusta saakka musiikin ääniin on liitetty tanssi ja liike. Musiikilla on siis monta tasoa: 1) musiikkielämys, 2) emotionaalisten reaktioiden aiheuttaminen ja 3) kehollinen reagointi. Musiikki on monissa kulttuureissa kytköksissä myös hierarkiaan, rituaaleihin ja sosiaaliseen vakauteen ja viestintään. (Ball 2011, 11.)

2.1 Musiikin eri funktiot

Koska musiikilla on tutkitusti symbolista ilmaisuvoimaa, mutta sitä ei voi selittää vain yhdellä tavalla, on luotu erilaisia teorioita ja selitysmalleja selittämään musiikin vaikutusta. Musiikki on musiikkiterapian näkökulmasta monimuotoista symbolista kieltä, jolla ihminen voi ilmaista syvimpiä tuntojaan – asioita joita on hankala ilmaista verbaalisesti. (Erkkilä 1997, 13). Musiikki voi toimia sekä väline- että itseisarvona. Musiikkia käytetään myynnin edistämiseksi ja työskentelyn tehostamisessa. Sillä voidaan innostaa sotilaita, se voi palvella maan imagon luomisessa ulkomailla. Se voi olla väline jollekin isommalle tavoitteelle. Voidaan toisaalta myös ajatella, että musiikilla ei ole merkitystä ja se on vain jokin olematon asia elämämme taustalla, mikä kuulostaa epäuskottavalta, koska musiikilla on kumminkin pitkät juuret ihmiskunnassamme ja sillä täytyy siten olla jokin ihmisyyttä ja kulttuuriamme ehostava voima. (Kurkela 1994, 28.)

Etnomusikologit maailmalla ovat huomanneet musiikilla olevan lukuisia sosiaalisia funktioita kuten tanssin säestäminen, tunteiden ilmaisu, mielihyvän tuottaminen ja rituaalien ja muiden instituuttien vahvistaminen. Kaikkein tärkeimpänä musiikki tuo ihmisiä yhteen sekä hyvässä että pahassa – se voi aiheuttaa tai synnyttää tiettyjä sosiaalisia malleja ja sillä voi myös ilmaista raivoa ja aggressiota poliittisia epäkohtia vastaan vaikkapa protestilaulun muodossa. (Ball 2011, 11.)

2.2 Kolmidimensiomalli

Erkkilä (1997, 14) tutkii musiikin merkityksiä mallilla, jota hän kutsuu ”musiikin tunteellisten vaikutusten kolmidimensiomalliksi”. Tasot ovat vitaaliaffektitaso, psykodynaaminen taso ja kognitiivinen taso. Lähtökohtana on ollut psykodynaamiselle lähestymiselle ominainen ajattelu, jonka mukaan ihmistä ohjaa alitajunta.

Alitajunnan lisäksi ihminen rakentaa kokemusmaailmaansa myös kognitiivisella eli operationaalisella tasolla eli pelkät primitiiviset halut eivät riitä. Kognitiivinen näkökulma liittyy musiikin emotionaaliseen merkitykseen; se on post-kognitiivinen ilmiö ja sen mukaan musiikillisten tunteiden tulkitaan tulevan ärsykkeiden aiheuttaman kognitiivisen prosessin seurauksena. (Erkkilä 1997, 14-15.)

Kolmannen eli vitaaliaffektitason mukaan ihminen kokee musiikkia ja ääniä kuullessaan kokemuslaatuja eli vitaaliaffekteja, joita jo lapset kokevat. Ne riippuvat musiikin dynamiikasta ja artikulaatiosta sekä aiheuttavat kuulijalle sen mukaan joko pieniä tuntemuksia tai voimakkaitakin tunneryöppyjä. (Erkkilä 1997, 31.)

Musiikin merkitystutkimuksen eli semiotiikan näkökulmasta – jossa on sisäisiä sekä viittaavia merkityksiä – 3-dimensiomallin tiedollinen osuus liittyy musiikin sisäisen struktuurin pohjalta syntyviin tunteellisiin merkityksiin – kun psykodynaamiset ja vitaaliaffektiset osuudet keskittyvät puolestaan viittaviin eli ulkomusiikillisiin emotionaalisiin merkityksiin (Erkkilä 1997, 15).

2.3 Aivodominanssiteoria

Ihmisen aivotoiminta voidaan jakaa kahteen aivopuoliskoon – vasempaan, joka käsittelee kieltä ja informaatiota – sekä oikeaan aivopuoliskoon, joka keskittyy taas enemmän abstrakteihin asioihin kuten tunteisiin ja merkityksiin. Kolmidimensiomallissa totesimme, että ihminen käsittelee musiikkia mm. sekä psykodynaamisella että kognitiivisella tasolla. Aivodominanssiteoria pyrkii juuri selittämään näiden tasojen välistä vuorovaikutusta. Tämän teorian mukaan laulaminen on hyvin monipuolinen prosessi, koska se aktivoi molemmat aivopuoliskot: oikean puoliskon tarkoitus on saada kokonaiskuva musiikista ja vasemman on puolestaan tarkoitus analysoida ja havainnoida yksityiskohtia, järjestää musiikin muotoa ja rakennetta, rytmiä ja sanoja. Oikea kiinnittää huomiota juuri äänen väriin. Auditivinen erottelu ja selkeämmät sensomotoriset prosessit kehittyvät jo varhaislapsuudessa molemmissa aivopuoliskoissa. (Ahonen-Eerikäinen 1999, 60).

2.4 Symbolinen etäisyys

Symbolinen etäisyys on termi, joka viittaa siihen, mitä kuuntelija käsittelee musiikin kautta. Erityisesti emotionaalisen stressin, traumojen ja ikävien asioiden käsittely helpottuu huomattavasti, kun kuuntelija löytää musiikista merkityksiä ja pystyy kanavoimaan tunteitaan musiikin kuuntelun tai esittämisen kautta. Musiikin melodiset, rytmiset, dynaamiset ja harmoniset muodot ovat vastuussa kognitiivisessa prosessoinnissa ja ongelmanratkaisussa. (Ahonen-Eerikäinen 1999, 76). Ei siis ihme, että musiikin kuuntelu opiskelun kanssa samanaikaisesti tehostaa usein myös opiskelua.

Musiikin avulla ihminen voi prosessoida sisäistä tuntemustaan ulkoisena asiana ja käsitellä musiikkia ja sen sisältämää tunnetilaa turvallisen symbolisen etäisyyden päässä. Hän voi antaa kuulemalleen henkilökohtaisen merkityksen. Kyse on myös tiedostamattoman tuomisesta tietoisuuteen musiikin avulla. Kuuntelija vain itse on paras tulkitsemaan synnyttämiään symboleita ja merkityksiä. (Ahonen-Eerikäinen 1999, 76-77).

3 MUSIIKIN ELEMENTIT TUNTEIDEN TYÖKALUNA

Juslin ja Laukka (2003) ovat tutkineet, että perustunteisiin liittyy musiikin tuottamisessa sovellettavia piirteitä. Iloiselle musiikille on yleensä olennaista nopea tempo, nousevat sävelkulut ja kirkas sointiväri, kun surullisessa musiikissa hidasta tempo on enemmän relevanttia kyseiselle tunteelle – samoin matalimmat äänen voimakkuudet ja sameammat sointivärit. Nopea tempo voi esiintyä myös pelokkaassa musiikissa, jolloin myös runsaammat äänen voimakkuuden vaihtelut kuvailevat pelokkuutta. Hellä-tunnetta parhaiten kuvaavat pehmeät alukkeet, pienet äänenvoimakkuuden vaihtelut, laskevat sävelkulut ja tumma sointiväri. Vihaiselle tai aggressiiviselle musiikille suuri äänenvoimakkuus on tyypillisempää, yhtäkkiset alukkeet sekä aksentit epästabieleilla nuoteilla. (Eerola, Louhivuori, Saarikallio, Järveläinen, Huotilainen, Tervaniemi, Kuusi, Huovinen, Toiviainen, Kalakoski, Paananen, Peltomaa, Lehtonen, Kosonen, Arjas, Karma & Erkkilä. 2010, 270.; ks. myös Juslin & Laukka 2003.)

3.1 Pavlicevic: Musiikin ja emootioiden dynaamiset muodot

Musiikkiterapian professori Mercédès Pavlicevic on esittänyt musiikkiterapian teorioiden kentällä musiikin ja tunteiden dynaamiset muodot, jotka ilmenevät improvisaation 1) tempona (hidastuen, nopeutuen), 2) dynamiikkana (hiljentyen, voimistuen) tai 3) äänen sävyissä kommunikaatiotilanteissa. Dynaaminen muoto liittyy Daniel Sternin esittämiin vitaaliaffekteihin, jotka tarkoittavat amodaalista eli aistien rajat ylittävää dynamiikkaa, mutta Pavlicevicin dynaaminen muoto on enemmän musikaalinen. Dynaaminen muoto sisältää 1) muotoja (suuri, pieni, kapea, laaja), 2) laatuja (pehmeä, juokseva, rikkinäinen), 3) intensiteettiä (pidähtynyt, kiihtyvä, rakentava), 4) liikettä (nopea, hidasta, kääntyvä, takaperin toistuva, vastakohtainen) ja 5) rytmiä (pehmeä, impulsiivinen, kaoottinen ym.). (Ahonen-Eerikäinen 1999, 26; Mercédès Pavlicevic 2017).

3.2 Rytmii ja tempo

Rytmi on sidoksissa ihmisen elämään jo alkuvaiheista, sillä lapsi kuulee kohdussa äidinsä sydämen sykkeen – ja jos lasta ei rauhoiteta, hän alkaa itse rauhoittaa itseään heijaamalla edestakaisin. (Bojner-Horwitz 2007, 34). Rytmii on osa ihmisen jokapäiväistä elämää, viikkoja ja kehoa. Rytmii on usein se musiikin yleisin tekijä joka saa kuuntelijan jammailemaan tai tanssimaan musiikin mukana. Puhutaan ihmisen rytmittajusta. (Rytmi 2017.) Rytmii säännönmukaisuus koetaan miellyttävänä, rytmittömyys taas kaoottisena (Bojner-Horwitz 2007, 34). Musiikin rytmii imitoi elämän rytmiiä.

Musiikin rytmistä puhuttaessa tarkoitetaan usein perussykettä – millä tavalla musiikki jakautuu ja miten sitä painotetaan. Eri iskujen painotuksella rytmi muuttuu elävämmäksi ja merkityksellisemmäksi – vieraalla rytmityksellä puhekin voi olla tosin vaikeaselkoisempaa. (Rytmi 2017.)

3.3 Melodia

Melodia jos mikä musan elementeistä vaikuttaa kuuntelijan ajatuksiin ja on tulos säveltäjän omista sisäisistä kokemuksista (Bojner-Horwitz 2007, 44). Melodia on usein sävellyksin tunnistettavin piirre, oli sitten kyse pop-kappaleesta tai orkesteriteoksesta (Melodia 2017). Melodia on olennaisessa roolissa monissa musiikkikulttuureissa, melodia on se elementti, joka myös muistetaan yleensä tarkimmin ja joka jää ihmisten mieleen kuunnellessa vaikkapa pop-musiikkia (Eerola, Louhivuori, Saarikallio, Järveläinen, Huotilainen, Tervaniemi, Kuusi, Huovinen, Toiviainen, Kalakoski, Paananen, Peltomaa, Lehtonen, Kosonen, Arjas, Karma & Erkkilä. 2010, 131).

3.4 Harmonia

Harmoniolla on eniten vaikutusta kappaleen tunnetilaan. Niin kliseiseltä kuin se vaikuttaakin, molli koetaan yleensä surumielisenä ja duuri iloisena. Asia ei välttämättä ole kuitenkaan aina näin vaan jotkin mollikappaleet voidaan kokea pirteämmiksi ja hitaat duurikappaleet surullisiksi. (Bojner-Horwitz 2007, 37-38.) Harmonia toimii usein pohjana melodialle, se symboloi asioiden välistä tasapainoa, sopusointua ja rauhaa. Varsinkin nykymusiikissa harmonia voi esiintyä kuitenkin myös ristiriitaisena ja jännitteisenä, joka vastoin perinteisen musiikin sääntöjä ei välttämättä edes purkaudu. (Harmonia 2017.)

3.5 Soitinväri eli sointiväri

Musiikki on ääniä ja äänten värähtelyjä, joten on hyvin paljon vaikutusta biisin tunnelmaan sillä, millaisia soittimia ja äänenvärejä säveltäjä päättää valita kappaleeseen. Äänenvärillä ilmaistaan kertojaa: onko trumpettistilla vai huilistilla vastuu melodiasta vai soittaako sähkökitaristi soolon? Yli 20-henkinen sinfoniaorkesteri hyödynnetään sävellysmielessä usein yhtenä suurena väripalettina. Musiikki on tulkintaa ja äänenvärit vaikuttavat kertojan ilmaisuun, kuka puhuu ja mikä on hänen mielentilansa. (Sointiväri 2017.)

3.6 Rakenne

Todellisuutemme on täynnä tunnistettavia muotoja ja rakenteita, joista syntyy tuttuja esineitä ja rakennuksia, kuten kenkä tai koulu. Täten myös sävellyksillä ovat omat muotonsa ja rakenteensa. Menneiden aikojen pää- ja sivuteema -ihanteista on kuljettu pitkä matka nykyaikaan ja monet modernit teokset voivat olla yllättävän monimutkaisia lukuisine muuttuvine toistuvine motiiveineen ja sekvensseineen. Rakenne on se asia, jonka kautta säveltäjä haluaa viestittää kuulijalle jotain sanomaa ja miten se sanoma tai tarina kulkee. (Muoto 2017).

4 KYSELYN TULOKSET

Webropol-kyselyyn osallistui ja vastasi lopulta yhteensä 35 vastaajaa, vaikka sivun tietojen mukaan kysely oli avattu jopa 299 kertaa lähettämättä vastausta. Tämä viestii, että ihmiset olivat kiinnostuneita kyselystä, mutta eivät ilmeisesti ehtineet tai jaksaneet vaivautua vastauksien kirjoittamiseen. Ohjeistustekstissä (löytyy liitteestä 1) sanottiin tarpeeksi selvästi, että kappaleiden yhteiskesto on vain 10 min ja vastaamiseen kuluu 10-20 minuuttia. Linkki musiikkikappaleisiin löytyy liitteestä 2.

4.1 Tutkimusmenetelmä ja kohdejoukko

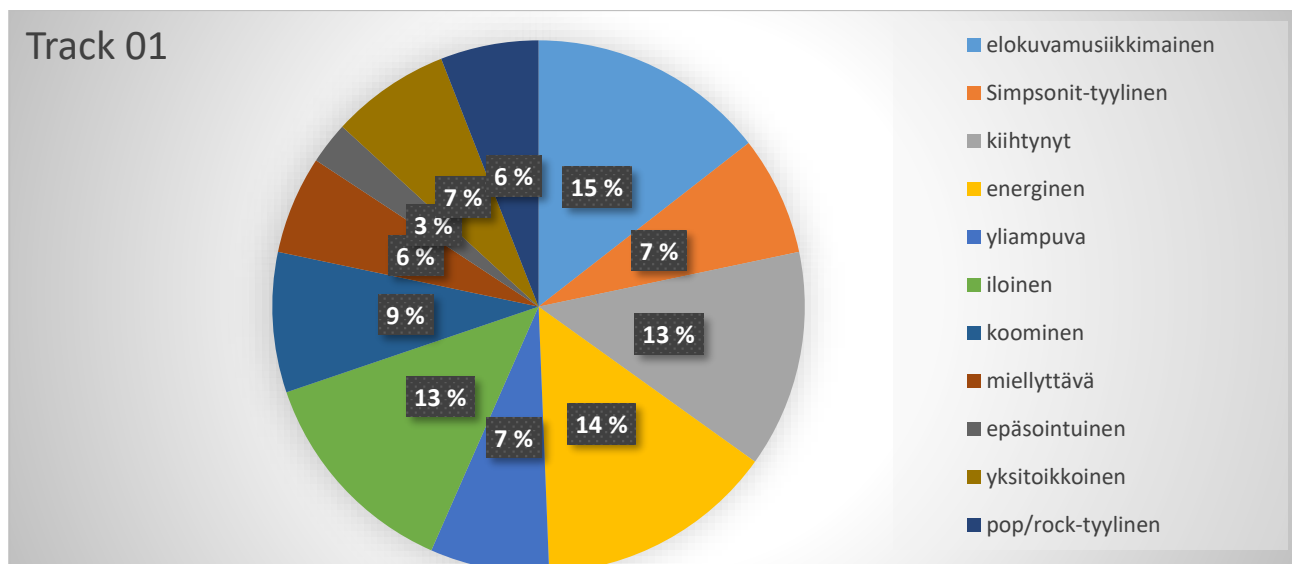
Tämä tutkimus oli menetelmältään kvalitatiivinen eli laadullinen, missä tärkeintä on tutkia elävää elämää ja maailmaa (KvaliMOTV 2006). Annoin vastaajille yksityisyyttä ja omaa aikaa ja tilaa vastata kyselyyn, joten tutkimuksessa oli narratiivinen tutkimusote. Narratiivinen tutkimusstrategiassa keskitytään tutkimuskohteiden kertomuksiin ja tämän perustana on kielen ja sen käytön asettaminen ensisijaiseksi merkitysten tuottamisessa. (Narratiivinen tutkimus, 2015.) Informanteilta eli vastaajilta syntyi vapaasti omakohtaisia kertomuksia eli narratiiveja, sen sijaan, että vastauksia olisi rajoittanut vain rasti ruutuun -tyylillä vastaamalla, oliko kappale surullinen vai iloinen jne.

4.2 Tulokset kappaleittain

Yleisesti tulokset olivat lopulta juuri sitä, mitä itse odotin – toki löytyi paljon myös yllättäviä poikkeamia ja mielenkiintoisia vastauksia. Joissakin kappaleissa odotukset täyttyivät, joissakin vähemmän – riippuen myös siitä, kuinka hyvin tai vähän olin onnistunut säveltämään ja luomaan tietynlaisen tunnetilan kappaleeseen. Seuraavaksi esittelen yksittäiset kappaleet ja informanttien vastaukset kyselyyn.

4.2.1 ”Ilo”

Tämä kappale syntyi jamittelussa syntyneen pianokuvion pohjalta, jonka olin nauhoittanut kauan aikaa sitten älylaitteeni muistiin. Nyt päätin, että oli aika kehittää tästä pianokuvioista kappale ja niin kehittyi tämä pirteä yksinkertainen kappale. Se kuvio onkin kantava osa koko kappaletta.

KUVIO 1. Musiikkikappaleen 1 herättämät tunnetilat

Ensimmäinen raita on tarkoituksella sävelletty nopeatempoiseksi F-lyydistä (rakenteeltaan duuriskaala, jonka neljäs sävel on korotettu) moodia noudattavaksi kappaleeksi. En tosin sävellysprosessin aikana ajatellut, että tämä yhdistelmä voisi tuoda hyvin monelle mieleen Simpsonit-sarjan tunnusmusiikin, joka myöskin menee lyydisessä moodissa (7 % vastaajista oli tätä mieltä). Yhdennäköisyys on melko selvä jälkepäin vertailtuna ja tarkasteltuna, mahdollinen plagiaatti ei ollut tarkoituksenmukainen. Tämä assosiaatio tuo monelle mieleen myös Simpsonit-tunnarille kuuluvan kiireen tunteen, mikä välittyy myös kappaleesta. Osan mielestä raita oli myös jopa yliampuva (7%) ja kiihtynyt (13%), yleisö koki kiireellisyden ja nopeatempoisuuden osittain positiivisena ja iloisena mutta myös ärsyttävänä. Tämä oli melko odotettavissa.

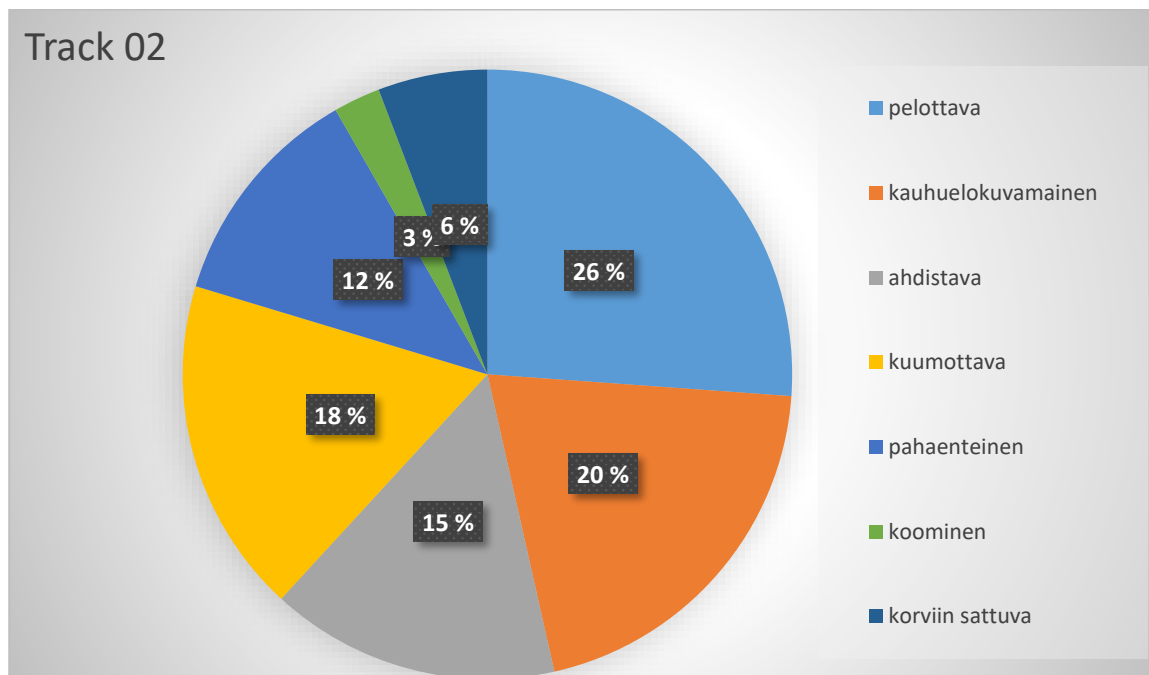
KUVA 1. Pätkä musiikkikappaleen 1 introsta

Huomaa pomppiva bassolinja, jonka rytmitys muodostaa 7/8-tahtilajia (jaoteltuna 3 + 4) noudattavan polyrytmisen sekvenssin biisin perussykettä eli 4/4-tahtilajia vasten. Kestää siis seitsemän tahtia ennen kuin tämä sekvenssi palaa takaisin tahdin 1. iskulle. Pianolla ja jousilla toistuva 4 sävelen klusteri – sävelinä f, g, a ja h ja ääri-intervallina tritonus f ja h, tuo kappaleeseen tiettyä epäsointuisuutta, mitä kuulijat sanoivatkin kokevansa. Tämä 7 tahdin säestyskuvio toistuu myöhemmin myös pienen terssin ylempää As:sta saman kappaleen aikana ja palaa takaisin F:lle.

4.2.2 ”Pelko”

Halusin että tässä kappalevalikoimassa on edes yksi kappale, jossa ei ole säännöllistä pulssia eikä rytmiä. Halusin myös tehdä oikeasti säikäyttävän ja pelottavan sävellyksen. Tämä kappale valikoitu sitten sellaiseksi. Kauhuelokuvamusiikille tyypillisiltä kliseiltä ei välttytty.

KUVIO 2. Musiikkikappaleen 2 herättämät tunnetilat

Ääripäästä toiseen: kappaleessa numero 2 ei ole lainkaan säännöllistä rytmiä ja pulssia ja tämä pelkääntään luo jo tälle raidalle hieman kaoottisen tunnun (KUVIO 2). Useimmille kuuntelijoille tuli epämiellyttävä ja pelottava olo kappaleesta (26 %), koska raita sisälsi dissonoivia intervaleja sekä todella pitkään jatkuvia teemoja, jotka synnyttivät kuumottavan ja tarkkaavaisen olotilan (18%). Lopun kliimaksi sattui monia korviin (6%). Hyvin pieni osa koki kumminkin tämän raidan koomiseksi (3%), koska se sisälsi hyvin paljon kauhuelokuvamusiikille ominaisia kliseitä (20%) ja myös MIDI-äänikortilla tuotetut äänet eivät tuoneet tarpeeksi realistista äänikuvaa.

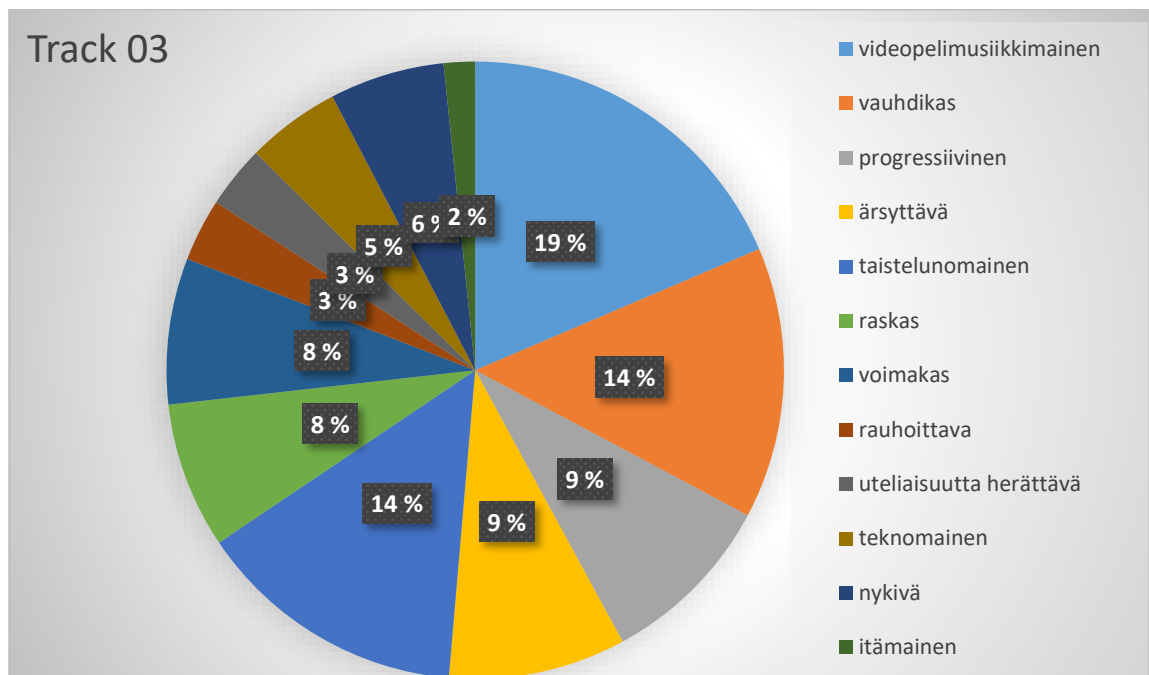
The image shows a musical score for a piece titled "Nuottikuvaa musiikkikappaleen 2 alusta". The score is in 4/4 time and has a tempo marking of quarter note = 80. It features multiple staves for various instruments: Ääni, Raita 9, Harppu, Raita 7, Viulusello, Raita 4, Viulut, Raita 1, Harppu, Raita 6, Viulu, Raita 3, Kazoo, Ääni, Raita 5, Ääni, Pad-syntetisaattori, and Pad-syntetisaattori, Raita 9. The score shows a mix of rests and notes, with some instruments playing sustained notes or chords, while others play rhythmic patterns or specific melodic lines.

KUVA 2. Nuottikuvaa musiikkikappaleen 2 alusta

Tietokoneella säveltämisen takia raitaan oli pakko lisätä jokin tempo, mutta lisäsin niin hitaan tempon (80 iskua minuutissa) ja asettelin säveliä niin satunnaisesti, että pulssia ei ole tunnettavissa. Viuluraita 1:ssä soi korkeat e- ja f-sävelet koko kappaleen ajan, ja ne muodostavat pieni sekunti -intervallin, mikä tuo dissonoivuuden tuntua kappaleen tunnelmaan. Muut soittimet ja äänet, kuten nuottikuvasta voi havaita, esiintyvät omina aikoinaan, tuoden yllätyksellisyyden tuntua. Kappaleessa ei ole lainkaan tiettyä tonaalisuutta, valitsin vain satunnaisia säveliä ja tiettyjä intervaleja (pienet sekunnit, tritonukset), joiden ajattelin toimivan.

4.2.3 ”Aggressio”

Progressiivisen ja teknisesti haastavan musiikin ystävänä halusin sisällyttää kappaleen, jossa on nopeita riffejä sekä tahtilajivaihdoksia ja polyrytmejä. Tästä kappaleesta syntyi sellainen. Vaikutteina toimivat mm. Fear Factory ja Animals As Leaders.

KUVIO 3. Musiikkikappaleen 3 herättämät tunnetilat

Kappaleessa kolme hyppäämme takaisin rytmien maailmaan, tällä kertaa koukeroisempien tahtilajien ja polyrytmien maailmaan. Monet luonnehtivatkin kappaletta tekniseksi, taidokkaaksi ja progressiiviseksi (9%), ja että kappale ei herättänyt tästä syystä erityisempiä tunteita. Monet kokivat kappaleen vauhdikkaaksi (14%) ja assosioivat sen videopelien taistelumusiikkeihin (14%). Monet kokivat kappaleen myös ärsyttäväksi (9%) ja teknomaiseksi jumputukseksi (5%). Vain 2% vastaajista tunnisti julkisesti kappaleen harmoniassa ja melodiassa itämaisen tunnun.

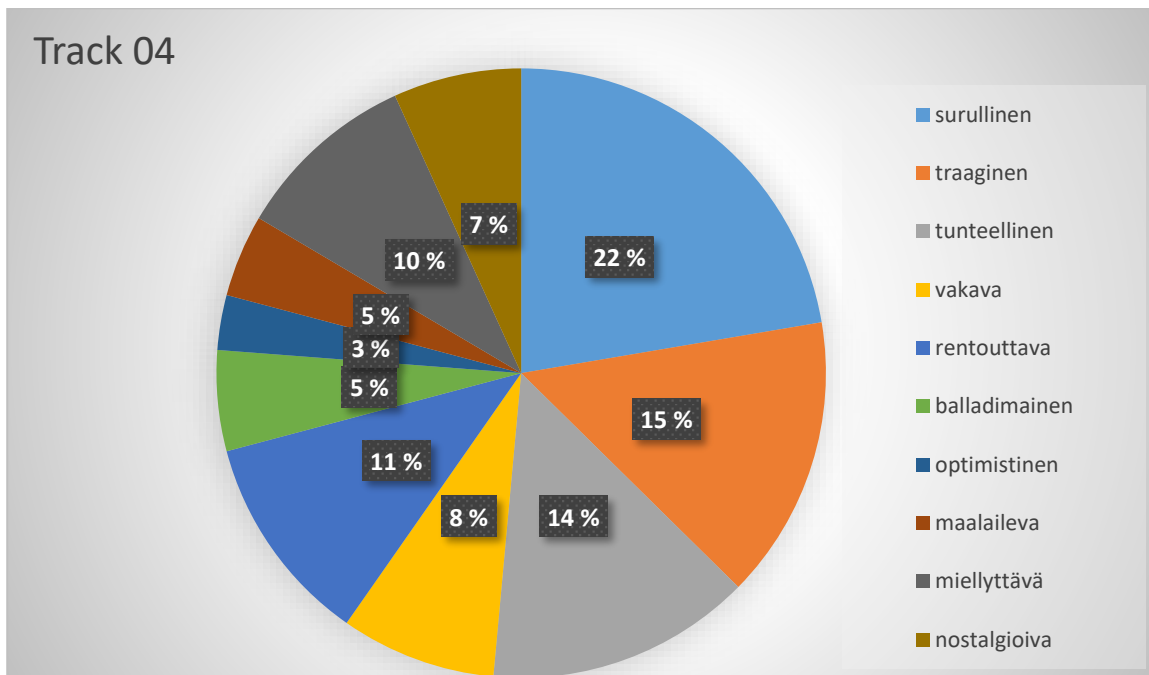

KUVA 3. Nuottikuvaa musiikkikappaleen 3 loppupuolelta

Crash-symbaali (neljäs viivasto) tulee mukaan ja soi vain joka toisella neljäsosaiskulla tuoden kappaleeseen half time (2/2) -grooven, samalla kun alkuperäinen riffi soi taustalla vaihdellen 4/4- ja 5/8-tahtilajeissa, synnyttäen näin yhdessä polyrytmisen kliimaksin kappaleen loppua kohden.

4.2.4 ”Suru”

Edelliseen kappaleen jälkeen on hyvä siirtyä tekemään sovitusta, jossa on vain kaksi soitinta: piano ja viulu. Toki lisäsin vielä matalat ”sydämenjytkeet” taustalle tuomaan lisää dramaattisuutta, mietin myös sade-efektin lisäämistä, mutta se olisi sotkenut pianon ja viulun yhteissointia.

KUVIO 4. Musiikkikappaleen 4 herättämät tunnetilat

Tämä yksinkertainen kappale sai kuuntelijoissa aikaan juuri niitä miellelyhtymiä ja tuntemuksia, joita säveltäjä itsekin oli hakenut. 24% vastaajista koki kappaleen surulliseksi tai traagiseksi (16%), mutta myös optimistisuuden häivähdyksen (3%), mitä itse säveltäjänä en osannut ajatella. Moni kuvitteli kappaleen kertovan menetyksestä, tragediasta, taistelun häviämisestä tai menneiden muistelemisesta (7%).

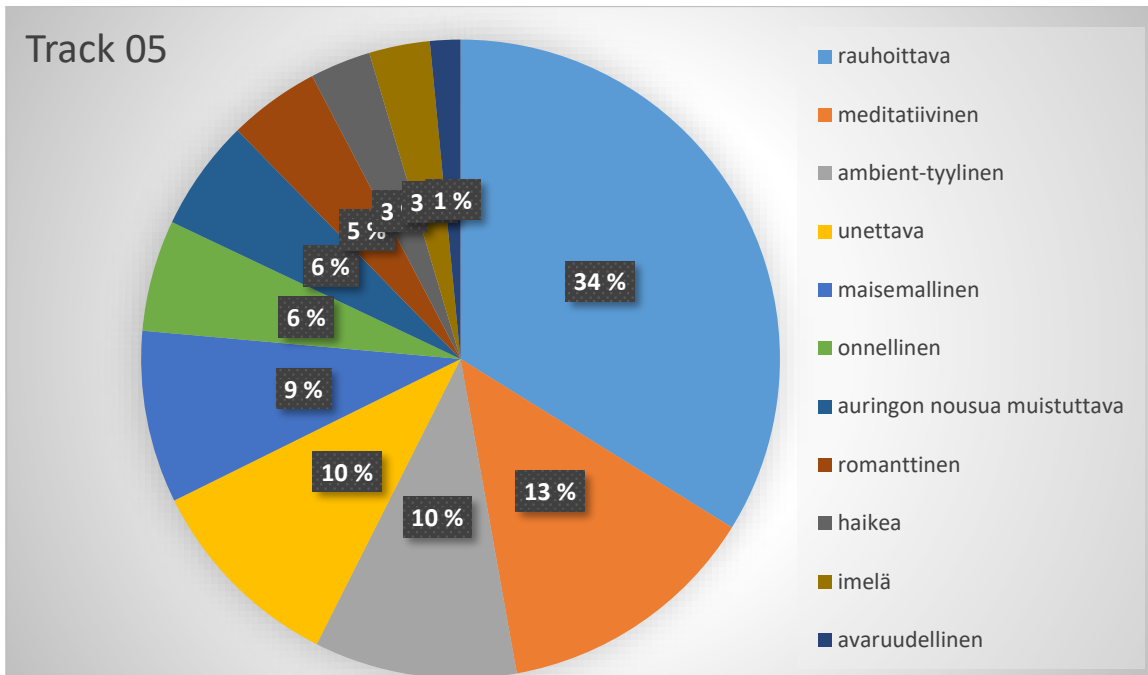

KUVA 4. Nuottikuvaa musiikkikappaleen 4 pääteemasta

Ensimmäisellä viivastolla on viulu ja viimeisellä Electric Guitar (muted) -niminen MIDI-raita, joka soittaa niitä äärimmäisen matalia nuotteja, jotka voivat kuulostaa kuulijalle joko sydämentykytyksellä tai jalkojen tömistykseltä, riippuen tulkinnasta. Sävellajiksi valitsin Bb-mollin, koska koin sen kuulostavan surumielisemmältä kuin vaikka D- tai A-mollin.

4.2.5 ”Rauha”

Tämä kappale syntyi alun perin vapaa-ajan luontovideoprojektin taustamusiikiksi, mutta kuunnellessani lopputulosta tajusin, että tähän kävisi hyvin myös opinnäytetyöni materiaaliksi! Joskus hyvät kappaleet syntyvätkin tiedostamatta, silloin kun niitä vähiten odottaa.

KUVIO 5. Musiikkikappaleen 5 herättämät tunnetilat

Viimeinen kappale eli ”Rauha” voisi olla toiselta nimeltään ”Meditaatio”, koska juuri siihen suurin osa ihmisistä assosioi tämän (rauhottava 34 % ja meditatiivinen 13%). Tämä kappale tuntui olevan monen suosikki, osaa kappale myös unetti (10%). Jälleen kappale herätti ihmisissä odotettavia mielikuvia, kuten auringon nousua (6%) tai muita maisemia, joihin kappaleen äänimaisema sopii mainiosti. Moni kuvaili – todennäköisesti syntetisaattoriäänien takia – kappaletta myös ambient-tyyliseksi ja avaruudelliseksi (1%).

KUVA 5. Nuottikuvaa musiikkikappaleen 5 lopusta

Harppu tulee mukaan 8-osatrioliarpeggiin, tuoden lisää maalailua äänimaisemaan. Päämelodia tuplaantuu jousilla (toinen viivasto), mikä tuo ehkä imelän, toisaalta mahtipontisemman tunnun kappaleeseen. Pizzicatokuvio (neljäs viivasto) ryhdistää ja rytmittää äänimaisemaa, voi myös muistuttaa kuulijoita

säännöllisesti tikittävästä kellosta ja ajankulusta. Avoimet syntetisaattorilla soitetut sus2-tyyppiset soinnut viimeisessä kahdessa viivastossa jättävät kappaleelle rauhaisan, hieman avointakin ja merkityksellistä tuntua kuulijalle.

5 POHDINTA

Säveltäjänä ajattelin alun perin haluavani välttää kliseitä ja tehdä täysin originaaleja sävellyksiä, joista kuuluisi oma persoonallinen sävelkieli tai ääni, mutta materiaalia olisi syntynyt ehkä siitä lähestymiskulmasta kovin paljon tai niukasti enkä olisi osannut päättää, mistä kappaleesta tulisi ”Ilo” ja mistä ”Suru”. Sävellykset olisivat olleet todennäköisesti moniselitteisiä eikä kovin yksinkertaisia. Täten päätin sitten tehdä melko lyhyessä ajassa yksinkertaisempia ja kliseisempiä kappaleita, joista silti kuuluu ne omat mieltymykset ja musiikilliset maneerit. Tein kappaleet Guitar Prolla ja muilla MIDI-ohjelmilla, koska en ole kouluttanut itseäni käyttämään paremman tason ohjelmia kuten Pro Tools tai Logic Pro X. Kaikki kappaleet syntyivät lopulta melko lyhyessä ajassa, kun tein ne totutun työskentelytavan mukaan.

Kun nyt tutkin luomiani kappaleita ja informanttien vastauksia niihin sekä vertaa näitä tietoihin, joita käsittelin luvussa 3, tietyt musiikilliset tekijät näyttävät olevan hyvinkin vastuussa tietynlaisten mielikuvien ja emootioiden luomisessa. Täten päätin koota kyselyni tuloksista sekä tietopohjasta taulukon.

Tunne	Tempo/rytmi	Melodia	Harmonia	Soitinväri
Ilo	Melko nopea / eloisa, kepeä, tanssittava	Korkea, nousevia sävelkuluja	Duurivoittoinen, nousevia sointukuluja	Huilu, piano, kellopelit, jouset, lyömäsoittimet, rummut
Pelko	Keskitempo tai hitaampi / satunnaisia aksentteja / eri iskuilla	Epäsäännönmukaisia ja rytmitykseltään hajanaisia sävelkuvioita	Atonaalinen, dissonanssia	Äärimmäisen korkeat tai matalat jouset, syntetisaattorit, äkillisesti nouseva tai laskeva äänenvoimakkuus
Aggressio	Nopea / teknomainen, rytmikäs, tiheä	Karkea, painottaa jännitteisiä säveliä	Molli tai dissonoivampi, kvinttisoituja	Sähkökitara, sähkörummut, syntetisaattorit, kova äänenvoimakkuus
Suru	Hidas, laahustava / raskas, säännöllinen	Melko matala, laskevia sävelkuluja	Mollivoittoinen, perinteistä tai tonaalista harmoniaa	Piano, viulu tai jouset, melko tasainen äänenvoimakkuus
Rauha	Keskitempo tai hitaahko / säännönmukainen	Kevyt, keskialueella vapaasti liikkuvia sävelkuluja	Avoim, ei suoraa tonaalista harmoniaa	Akustinen kitara, jouset, jousisyntetisaattori, harppu, hiljentyvää, tasaista

TAULUKKO 1. Tunteet ja niille tyypillisiä musiikillisia piirteitä

En lisännyt tähän taulukkoon muotoelementtiä, koska luomani kappaleet ovat kestoltaan aika lyhyitä ja itseään toistavia. Jos olisin säveltänyt pidempiä teoksia, rakenne olisi ollut paljon olennaisemmassa osassa niissä. Koen tempon olevan melkein tärkeimmässä osassa, kun mietitään, millainen syke on tarpeeksi kiihdyttävä tai aggressiota muistuttava tai melankolisen hidas tai laahustava. Siksi rytmi ja tempo

ovatkin tässä taulukossa heti ensimmäisenä elementtinä. Tempo vaikuttaa myös melodioiden soivuuteen: jos tempo on liian nopea, sävelkulusta tai sen hahmosta ei saa välttämättä selvää, tai liian hitaassa sykkeessä se voi tuntua liian pitkittyneeltä. Täten luulen harmonian ja soitinvärien tulevan toissijaisiksi, vaikka niilläkin on todella paljon merkitystä sävellyksien kokonaiskuviin ja äänimaisemiin. Kuten elämä, myös musiikki on täynnä rytmiä. Säännönmukaiset kuviot muistuttavat enemmän tuttuja rutiineja ja rauhallisuutta ja tasapainoa kuin epäsäännölliset impulsiiviset rytmit, jotka voivat luoda kaoottisuuden tai epävarmuuden tuntua. ”Pelko”-kappaleessa oli melko tärkeää siten se, etten ajattele sen perustaksi mitään tasaista rytmistä pulssia, vaan orkestroin soittimille äkillisiä satunnaisia nuotteja tahtien eri iskuille, enemmän painottomille kuin painollisille. Kaikissa muissa raidoissa ajatus rumpukompista tai säästyskuvioista auttoi minua luomaan sen tunnetilan, mitä olin hakemassa.

Näissä kappaleissa loin useimmiten sointupohjan ennen melodioiden luomista, koska harmonia on kuin kartta, johon voi sitten helposti säveltää haluamiaan melodisia polkuja. En väitä, että minulla olisi synestesiaa, mutta kvinttiympyrän 12 sävellajista suurimmalla osalla on merkitystä minulle sävellysmielessä. Sävellajivalinnat olivat myös ainakin itsellä henkilökohtaisesti ratkaisevassa osassa. Melodiat itessään syntyivät lopuksi aika spontaanisti. Pyrin luomaan mahdollisimman mieleenpainuvia ja selkeitä sävelkulkuja, jotka tiivistäisivät musiikillisesti kunkin kappaleen tunnetilan. Hyvin selkeilläkin ratkaisuilla ja keinoilla voin säveltäjänä ja muusikkona aiheuttaa kuulijoissa niitä psykologisia vaikutuksia, mitä ilmaisen ja haen. Toki riippuu omista ilmaisutaidoistani, sävellykseni laadusta sekä kuuntelijasta, kuinka onnistun tavoitteessani.

6 YHTEENVETOA JA JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Tässä tutkimuksessa tein kyselyn, johon koehenkilöt saivat vastata nimettömästi ja kertoa henkilökohtaisesti minulle, mitä ajatuksia ja tunteita jokainen kappale yksitellen heissä herätti. Odotettavaa, mutta myös yllättävää oli se, että yleisesti vastaajat sanoivat kappaleiden olevan elokuvamusiikkimaisia ja että useat kappaleet muistuttivat heitä joistakin elokuvakohtauksista tai videopeleistä. Elokuva- ja videopelimusiiikkivaikutteet ovatkin kuultavissa sävellyksissäni, mutta nämä assosiaatiot johtuivat myös siitä, että nämä kappaleet tällä lailla MIDI-ohjelmoin tuotettuina kuulostivat tietyllä lailla tutuilta.

Osa vastaajista myös antoi negatiivista palautetta kappaleiden äänimaisemista. Ymmärrän tämän ja koetan seuraavalla kerralla tehdä ammattimaisempaa ja realistisemmän kuuloista jälkeä. Tässä tutkimuksessa päätarkoitus oli kumminkin keskittyä kappaleiden tunnelmiin eikä pinnallisiin asioihin, kuten soundeihin.

Loppujen lopuksi on mahdotonta vetää yksimielisiä johtopäätöksiä siitä mitkä musiikin teoriaan ja elementteihin liittyvät asiat lopulta symboloivat mitäkin mielialoja, tunteita ja ideoita. On mahdotonta sanoa että esim. A-duuri olisi aina erittäin iloinen sointu, koska monet blues- ja countrylaulajat laulavat ja viestittävät epäonnisia asioita kolmella duurisoinnalla, lisäen toki panokseen blues-musiikille tyypilliset nuotit (b3, b5). On mahdotonta sanoa, että kaikki mollibiisit olisivat täysin melankolisia, sillä esim. Kiss-yhtyeen kevytmielinen I Was Made For Loving You -kappale menee luonnollisessa E-mollissa discompin kera. Lisäksi voi väittää, että suomalaiset sekä muut skandinaaviset ihmiset löytävät molliharmoniasta muutakin kuin surua - kaikki negatiiviselta vaikuttava sisältää aina myös potentiaalia ja uusia valoisempia mahdollisuuksia näin optimistisesti ajateltuna. Rythmi ja tempo ovat ehkä jopa paljon enemmän vastuussa kappaleen herättävästä atmosfääristä kuin harmonia tai melodia pelkästään.

Kaikki riippuu lopulta siitä, mitä säveltäjä, lauluntekijä tai muusikko haluaa viestittää omalla musiikillaan yleisölle, oli sitten viestinä ilo, poliittiset epäkohdat, masennus tai pelkkä jumalallinen musiikillinen innoitus ja sen tuoma energia. Joskus musiikin luoja ei ole välttämättä ajatellut ainakaan tietoisesti mitään luodessaan kappaletta - sävellyksen merkityshän on lopuksi kiinni kuulijan omasta tulkinnasta.

Instrumentaalimusiikki antaa täten paljon tulkinnanvaraa, koska lyriikoita tässä musiikissa ei ole olemassa. Vaikka kantasuomalaiselle joka ei olisi opiskellut englantia, soitetaan englanninkielistä musiikkia, sanojen puuttuessa hän pystyisi varmaan tulkitsemaan jotain, jos hän on musikaalinen tai omaa musiikillista herkkyyttä ja tunneälykkyyttä.

Summa summarum, mollin ei tarvitse todellakaan olla aina surullinen tai duurin iloinen, tai ylinousevan tai vähennetyin soinnun kaaosmainen. Kaikki riippuu kontekstista: Mitä muusikot haluavat ilmaista tällä universaalisella kielellä? Mitä kuulijat tulkitsevat? Joskus näiden kahden osapuolen viestit menevät ristiin, joskus heidän ajatuksensa ovat hyvinkin samalla aaltopituudella. Silloin voi kokea kosmista energiaa ja yhteenkuuluvuutta ja yhteisöllisyyttä musiikin kanssa ja musiikin kautta. Mikään ei ole mustavalkoista tässä maailmassa, tässä universumissa ja tietoisuudessa jota me kaikki olemme osa.

LÄHTEET

Ahonen-Eerikäinen, H. 1999. Samalle aaltopituudelle. Helsinki: Tammi.

Ball, P. 2011. The music instinct: how music works and why we can't do without it. Lontoo: Vintage Books.

Bojner-Horwitz, E. 2007. Mielihyvää musiikista. Helsinki: WSOY.

Eerola, T., Louhivuori, J., Saarikallio, S., Järveläinen, H., Huotilainen, M., Tervaniemi, M., Kuusi, T., Huovinen, E., Toiviainen, P., Kalakoski, V., Paananen, P., Peltomaa, A., Lehtonen, K., Kosonen, E., Arjas, P., Karma, K. & Erkkilä, J. 2010. Musiikkipsykologia. Jyväskylä: Atena.

Erkkilä, J. 1997. Musiikin merkitystasot musiikkiterapian teorian ja kliinisen käytännön näkökulmasta. Opinnäyte. Jyväskylän yliopisto.

Juslin, P. N. & Laukka, P. (2003). Communication of emotions in vocal expression and music performance: Different channels, same code? Psychological Bulletin, (129), 770-814.

Harmonia 2017. Helsingin kaupunginorkesteri 2017. Saatavissa: <http://helsinginkaupunginorkesteri.fi/fi/harmonia>. Viitattu 4.12.2017.

Kurkela, K. 1994. Mielen maisemat ja musiikki. 2. korjattu painos. Helsinki: Sibelius-akatemia.

KvaliMOTV 2006. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto 2006. Saatavissa: http://www.fsd.uta.fi/menetaelmaopetus/kvali/L1_2.html. Viitattu 16.1.2018.

Melodia 2017. Helsingin kaupunginorkesteri 2017. Saatavissa: <http://helsinginkaupunginorkesteri.fi/fi/melodia>. Viitattu 4.12.2017.

Mercédès Pavlicevic 2017. Online Conference for Music Therapy 2017: Saatavissa: <https://onlineconferenceformusictherapy.com/ocmt16-sessions/mercedes-pavlicevic-phd/>. Viitattu 12.12.2017.

Muoto 2017. Helsingin kaupunginorkesteri 2017. Saatavissa: <http://helsinginkaupunginorkesteri.fi/fi/muoto>. Viitattu 4.12.2017.

Narratiivinen tutkimus 2015. Jyväskylän yliopisto 2015. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/narratiivinen-tutkimus>. Viitattu 16.1.2018.

Rytmi 2017. Helsingin kaupunginorkesteri 2017. Saatavissa: <http://helsinginkaupunginorkesteri.fi/fi/rytmi>. Viitattu 4.12.2017.

Sointiväri 2017. Helsingin kaupunginorkesteri 2017. Saatavissa: <http://helsinginkaupunginorkesteri.fi/fi/sointivari>. Viitattu 4.12.2017.

LIITE 1

Musiikin kuuntelukokeen ohjeistus

Oletko koskaan miettinyt, millainen musiikin kuuntelija sinä olet? Oletko ajatellut, miten suuri merkitys ja vaikutus kuulemallasasi musiikilla on sinun elämässäsi? Ehkä mielimusiikkisi vaikuttaa paljonkin siihen, millainen ihminen olet ja miten ajattelet ja tunnet? Ehkä olet oikeasti paljon musikaalisempi ihminen kuin osait odottaa?

Hei ja tervetuloa osallistumaan tähän kuuntelukokeeseen! Minä olen Matias Källi, musiikkipedagogiopiskelija Centria-ammattikorkeakoulusta, ja tämä kuuntelukoe on osa opinnäytetyötäni nimeltä "Musiikin psykologinen vaikutus: miten musiikin elementeillä voi luoda eri tunnetiloja". Koe on suunnattu kaikille Centrian opiskelijoille. Kaikki vastaukset käsitellään anonyymisti, minkä jälkeen lopullisen ja julkaistun opinnäytetyöni voi käydä lukemassa Theseus-sivustosta (<https://theseus.fi/>)!

Olen kiinnostunut tutkimaan siis, miten hyödyntämällä monipuolisesti musiikin elementtejä, kuten rytmiä, melodiaa ja harmoniaa, voi luoda erilaisia tunnelmia kappaleisiin ja vaikuttaa myös kuuntelijaan eri lailla. Olen tämän idean innoittamana säveltänyt 5 erilaista lyhyttä kappaletta, jotka löytyvät linkin takaa. Pyydän sinua kuuntelemaan ne omassa tahdissasi, eikä ole väliä kuinka useasti kuuntelet ne, kunhan kuuntelet ne edes kerran alusta loppuun.

Suosittelen että käytät kuuntelua varten hyviä kuulokkeita tai kaiuttimia, sillä pelkkä älypuhelimien kaiuttimella kuuntelu ei välttämättä riitä.

Kun olet kuunnellut kappaleet läpi, pyydän sinua kirjoittamaan vastauskenttään vapaamuotoisesti, mitä ajatuksia ja tunteita kukin kappale sinussa herätti. Aikaleimojen (esim. "...kohdassa 0:50 koin...") käyttö ei ole välttämätöntä, mutta mitä tarkemmin pystyt erittelemään kokemiasi tunteita tai mielikuvia kappale kerrallaan, sitä enemmän minäkin saan irti sinun vastauksistasi! Mikäli kaipaat apusanastoa kappaleiden kuvailuun, löydät sitä tämän lomakkeen lopusta. Kappaleiden yhteiskesto on noin 10 minuuttia ja riippuen kirjoitustahdistasi ja -innostasi vastausaikaa kuluu 15-50 minuuttia. Koe on avoinna 26.10.-12.11.2017.

Kiitän sinua osallistumisestasi ja muistahan käydä lukaisemassa myöhemmin myös opinnäytetyöni Theseuksessa! Toivotan sinulle hyvää syksyn jatkoa!

Osallistu kuuntelukokeeseen täällä: <https://www.webropolsurveys.com/S/AA6C08291A517B8B.par>

-Matias

LIITE 2

Linkki musiikkikappaleisiin:

<https://soundcloud.com/matiazu/sets/thesis-songs/s-K1he0>